

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Η συμβολή της Κοινωνικής Οικονομίας στον τομέα της Κοινωνικής Φροντίδας

ΕΣΔΔΑ

26^Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ – Β' Ειδική Φάση Σπουδών

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Υπεύθυνος Σπουδών – Έρευνας: Χαράλαμπος Πλατής
Εισηγήτρια: Φωτεινή Μαρίνη

Υπηρεσίες για ευπαθείς ομάδες: προνομιακό πεδίο δράσης για την Κοινωνική Οικονομία

Λόγω του **ιδιαίτερου αξιακού της συστήματος** αλλά και της **προσήλωσής της στην επίτευξη κοινωνικού οφέλους**, η Κ.Ο. :

(α) αποτελεί διαχρονικά τον πλέον δραστήριο «εταίρο» του δημόσιου τομέα στην παροχή προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών

(β) συμβάλλει καθοριστικά στην διασφάλιση των βασικών προϋποθέσεων για επαρκείς προσωπικές κοινωνικές υπηρεσίες (Ποιότητα / Βιωσιμότητα / Προσβασιμότητα / Συνέχεια / Εξατομίκευση)

Οργανωτικές μορφές και πεδία δραστηριοποίησης

- ❑ Από τους φορείς της ΚΑΛΟ οι πιο δραστήριοι στο πεδίο της κοινωνικής φροντίδας είναι οι **ενώσεις** πάσης φύσεως (εθελοντικές οργανώσεις) και οι **κοινωνικές επιχειρήσεις** (διαφόρων νομικών μορφών).
- ❑ Τα πεδία όπου δραστηριοποιούνται καλύπτουν όλο το φάσμα των προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών:
 - Παιδική προστασία και φροντίδα
 - Μακροχρόνια φροντίδα ηλικιωμένων και ΑμεΑ
 - Κοινωνική ένταξη ατόμων / ομάδων με προβλήματα κοινωνικής προσαρμογής
 - Εργασιακή ένταξη / ενεργοποίηση μειονεκτούντων εργαζομένων (ατόμων που αντιμετωπίζουν αυξημένες δυσκολίες στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας)

Από την κλασσική εθελοντική δράση στην κοινωνική επιχειρηματικότητα: στροφή προς την χειραφέτηση

- ❖ Κατά την τελευταία 30ετία, **οι κλασσικές εθελοντικές οργανώσεις στρέφονται ολοένα και συχνότερα προς την κοινωνική επιχειρηματικότητα** (είτε υιοθετώντας νομικές μορφές που τους επιτρέπουν να την ασκήσουν είτε δημιουργώντας «θυγατρικά» μορφώματα που λειτουργούν επιχειρηματικά) προκειμένου να διασφαλίσουν:

(α) την οικονομική τους βιωσιμότητα (περιορισμός εξάρτησης από το κράτος και τους δωρητές - χορηγούς)

(β) την επιχειρησιακή τους ανάπτυξη (συνδυασμός επαγγελματικών στελεχών με εθελοντές, ευχερέστερη προβολή, διεκδίκηση δημοσίων συμβάσεων για παροχή καινοτομικών κοινωνικών υπηρεσιών, διεύρυνση δράσης σε πιο σύνθετα πεδία κλπ.)

- ❖ Η κοινωνική επιχειρηματικότητα διακρίνεται για τις ολοένα και πιο **πρωτότυπες και καινοτομικές λύσεις** που αναπτύσσει σε πεδία των προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών που δεν καλύπτονται ούτε από το κράτος ούτε από την αγορά (ιδιωτικές κερδοσκοπικές προνοιακές επιχειρήσεις, ιδιωτικά γραφεία ευρέσεως εργασίας κλπ.)

Πλεονεκτήματα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας που ενδιαφέρουν τον δημόσιο τομέα

- ❑ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας σε πεδία όπου οι συμβατικές επιχειρήσεις είτε αδυνατούν είτε δεν επιθυμούν να δραστηριοποιούνται
- ❑ Συμβολή στον εθνικό πλούτο μέσω βιώσιμης οικονομικής δραστηριότητας (σε αντίθεση με τις φιλανθρωπικές οργανώσεις που βασίζονται σε δωρεές και χορηγίες)
- ❑ Προώθηση της αστικής ανάπλασης και αναζωογόνησης μέσω της κοινωνικής και επιχειρηματικής τους δράσης σε τοπικές κοινότητες που αντιμετωπίζουν δυσμενείς κοινωνικοοικονομικές συνθήκες
- ❑ Βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών προς τους πολίτες (στο πλαίσιο ανάθεσης από δημόσιους φορείς), καθώς σε αντίθεση με τις συμβατικές επιχειρήσεις, οι κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να εστιάσουν τον χρόνο και τους πόρους τους στην αναβάθμιση των υπηρεσιών χωρίς να δεσμεύονται από την ανάγκη μεγιστοποίησης του κέρδους
- ❑ Παροχή ευκαιριών κατάρτισης και εργασιακής ένταξης σε άτομα αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας και προώθηση της κοινωνικής συμμετοχής

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα στο Ην. Βασίλειο: οι πρωταθλητές

Μέγεθος τομέα: από **8.500** επιχειρήσεις (αυστηρότερος υπολογισμός) έως **16.200** επιχειρήσεις (μετριοπαθέστερος υπολογισμός)

Δυναμική:

- Έντονη αυξητική τάση και υψηλή αντοχή στις δυσμενείς οικονομικές συγκυρίες
- Ισχυρότερο αντίκτυπο στην δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και αυξανόμενη συμβολή στην Εθνική Οικονομία
- Μεγάλος βαθμός ανεξαρτησίας από δημόσια χρηματοδότηση
- Ισχυρή εκπροσώπηση των ευπαθών ομάδων στην ιδιοκτησία και διοίκηση των επιχειρήσεων
- Ισχυρή υποστήριξη από τις επιχειρήσεις στις τοπικές κοινωνίες όπου εδρεύουν
- Υψηλός βαθμός καινοτομίας (55% των Κ.Ε. εισήγαγαν στην αγορά νέες υπηρεσίες)

Δημόσιες πολιτικές για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στο Η.Β. - Α

Social Enterprise – A Strategy for Success (2002): Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας

- Ανάπτυξη υποστηρικτικού περιβάλλοντος (χρηματοδότηση / τεχνική υποστήριξη / κίνητρα στον δημόσιο τομέα για συνεργασία με Κ.Ε.)
- Αναβάθμιση λειτουργικής ικανότητας των Κ.Ε. (συμβουλευτική υποστήριξη / επιμόρφωση στελεχών των Κ.Ε.)
- Διάδοση της υπεραξίας των κοινωνικών επιχειρήσεων (συγκέντρωση και διάχυση στοιχείων για ευαισθητοποίηση, ενίσχυση συλλογικής εκπροσώπησης των Κ.Ε.)

ΔΡΑΣΕΙΣ 2002 – 2010 για την υλοποίηση της Στρατηγικής:

- ❑ Σύσταση ειδικής υπηρεσίας παρά τω Πρωθυπουργώ (Social Enterprise Unit - SENU / Office of the Third Sector - OTS)
- ❑ Θέσπιση νέου εταιρικού τύπου (CIC) για επιπλέον διευκόλυνση των Κ.Ε.
- ❑ Ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα με δημόσια επιχορήγηση
- ❑ Ισχυρή δικτύωση με Εθνική Οργάνωση για την Συλλογική Εκπροσώπηση των Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Social Enterprise UK - SEUK)

Δημόσιες πολιτικές για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στο Η.Β. - Β

BIG SOCIETY AGENDA (2010): Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας

- **Κινητοποίηση τοπικών αρχών και ενώσεων πολιτών για ενεργητική συμβολή στην ανάπτυξη της περιοχής τους**
- **Ενίσχυση της συμμετοχής των Κ.Ε. στην αγορά των δημοσίων συμβάσεων**
- **Έμφαση στην ανάπτυξη μηχανισμών χρηματοδοτικής υποστήριξης της Κ.Ε. [δημιουργία «Κοινωνικού Χρηματιστηρίου» (Social Stock Exchange) ίδρυση του ανεξάρτητου τραπεζικού ομίλου «Big Society Capital Group» - συνεργασία κυβέρνησης με 4 μεγάλες τράπεζες]**
- **Δημιουργία νέας νομικής μορφής Charitable Incorporated Organization (CIO) ειδικά για τις εθελοντικές οργανώσεις που επιθυμούν να ασκήσουν κοινωνική επιχειρηματικότητα**

Δημόσιες πολιτικές για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στο Η.Β. - Γ

Ο ρόλος του ομίλου BIG SOCIETY CAPITAL GROUP

www.bigsocietycapital.com

Τι είναι: Ο πρώτος πανευρωπαϊκά φορέας χονδρικών και επενδυτικών τραπεζικών υπηρεσιών (wholesale bank) για τις κοινωνικές επιχειρήσεις με την επωνυμία «**Big Society Capital Group**»

Από ποια ν.π. αποτελείται: 1) **Big Society Trust – BST** (μη κερδοσκοπικός φορέας που ασκεί τον έλεγχο), 2) **Big Society Capital Ltd – BSC** (τράπεζα με μορφή κοινωνικής επιχείρησης), 3) **Big Society Foundation – BSF** (ίδρυμα που συγκεντρώνει δωρεές και τις επενδύει στις δράσεις του ομίλου)

Πώς δουλεύει: δεν απευθύνεται άμεσα στις κοινωνικές επιχειρήσεις αλλά επενδύει τα κεφάλαιά της σε χρηματομεσίτες εξειδικευμένους στις κοινωνικές επενδύσεις (Social Investment Finance Intermediaries - SIFIs). Οι SIFIs είναι φορείς που διασυνδέουν επενδυτές που ενδιαφέρονται να χρηματοδοτήσουν κοινωνικούς σκοπούς με τις κοινωνικές επιχειρήσεις που χρειάζονται κεφάλαια. Στην κατηγορία των SIFIs ανήκουν οι λεγόμενες **κοινωνικές τράπεζες** (Charity Bank, Triodos Bank, Unity Trust Bank, Ecology Building Society) και οι **επενδυτικές εταιρίες** που ασχολούνται αποκλειστικά με κοινωνικές επενδύσεις (Big Issue Invest, Social Investment Business, Bridges Social Entrepreneurs Fund, CAFVenturesome).

Δημόσιες πολιτικές για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στο Η.Β. - Δ

Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης:

- ❑ Εφαρμογή από Ο.Τ.Α. μίας **Πολιτικής Κοινωνικά Υπεύθυνων Προμηθειών** (συνδυασμός καθαρού οφέλους από αγορά με πρόσθετο κοινωνικό / περιβαλλοντικό όφελος για την περιοχή)
- ❑ Σύναψη συμφωνιών μεταξύ Ο.Τ.Α. και κοινωνικών επιχειρήσεων για την **υλοποίηση Προγραμμάτων Κοινωνικής Επένδυσης με βάση το αποτέλεσμα** (Ομόλογα Κοινωνικού Αντίκτυπου - Social Impact Bonds)
- ❑ Συνεργασία Ο.Τ.Α. με κοινωνικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο **Τοπικών ΣΔΙΤ (Local Enterprise Partnerships - LEPs)**: υλοποίηση αναπτυξιακών έργων ή παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη βάσει των στρατηγικών στόχων του Ο.Τ.Α. και με επιχορήγηση από το Υπουργείο Εσωτερικών

Η Κοινωνική Οικονομία στη Γαλλία: το «παραδοσιακό μοντέλο» της ΚΑΛΟ

Οι «παραδοσιακοί» φορείς της Γαλλικής Κ.Α.Λ.Ο. (Economie Sociale et Solidaire - ESS):

- Σωματεία (Associations)
- Ιδρύματα (Fondations)
- Αλληλοβοηθητικές / Αλληλασφαλιστικές ενώσεις (Mutuelles)
- Συνεταιρισμοί (Cooperatives)

Βασικές αρχές (Χάρτης Κοινωνικής Οικονομίας 1989 - UAMCA):

- Οικονομική δραστηριότητα με στόχο την παροχή υπηρεσιών στα μέλη τους ή στην τοπική κοινότητα
- Ελευθερία συμμετοχής
- Ανεξαρτησία στην οικονομική διαχείριση και διοίκηση
- Δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων
- Προτεραιότητα των προσώπων / της εργασίας και όχι στο κεφάλαιο

Η συμβολή της «παραδοσιακής» Κ.ΑΛ.Ο. γενικά στην Γαλλική οικονομία

Βασικά μεγέθη για την Γαλλική Κοινωνική & Αλληλέγγυας Οικονομία
(2013 – πριν το νέο νόμο για την διεύρυνση της ΚΑΛΟ)

- ✓ 215.000 δομές σε όλη τη χώρα
- ✓ 2.000.000 εργαζόμενοι (10% του συνολικού αριθμού θέσεων εργασίας στη χώρα)
- ✓ 203.000 φορείς – εργοδότες (78% από αυτούς είναι εθελοντικές οργανώσεις!!!!)
- ✓ Ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης 5-6%

Πεδία δραστηριοποίησης στον τομέα υπηρεσιών (2013 – πριν το νέο νόμο για την διεύρυνση της ΚΑΛΟ)

- (α) Κοινωνικός τομέας (63% των θέσεων εργασίας του τομέα)
- (β) Αθλητικός – ψυχαγωγικός τομέας (56% « «)
- (γ) Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες (30% « «)
- (δ) Πολιτιστικός τομέας (29% « «)
- (ε) Εκπαιδευτικός τομέας (19% « «)
- (στ) Υπηρεσίες ψυχαγωγίας & αθλητισμού (3,8% « «)

[OECD, Chapter 7 “The Law on the SSE, France” in *Boosting Social Enterprise Development – Good Practice Compendium*, 2017]

Η συμβολή της «παραδοσιακής» Κ.ΑΛ.Ο. στον τομέα των υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας

Γαλλικός Κώδικας για την Κοινωνική Δράση & τις Οικογένειες (CASF)

Προβλέπει ότι οι δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την κοινωνική φροντίδα (Νομαρχίες, ασφαλιστικά ταμεία κλπ.) έχουν **ευθύνη για την επάρκεια των σχετικών υπηρεσιών στην περιοχή ευθύνης τους** και προς αυτό τον σκοπό **συνεργάζονται με τους πάσης φύσεως (δημόσιους και ιδιωτικούς κερδοσκοπικούς και μη) κοινωνικούς και ιατρο-κοινωνικούς φορείς.**

Κοινωνικοί και ιατρο-κοινωνικοί φορείς της ΚΑΛΟ:

- ως επί το πλείστον **εθελοντικές οργανώσεις** με ισχυρή επιχειρησιακή οργάνωση και μεγάλο ποσοστό επαγγελματικών στελεχών
- για τις υπηρεσίες τους εισπράττουν αμοιβή από τον δημόσιο φορέα που είναι υπεύθυνος για την παροχή των υπηρεσιών στον πολίτη (ως **«συμβεβλημένοι εξωτερικοί πάροχοι»**) ή από τους εργοδότες που είναι υπεύθυνοι για την παροχή της υπηρεσίας προς τους εργαζομένους (π.χ. παιδικός σταθμός για τα παιδιά των υπαλλήλων) ή από τους ίδιους τους χρήστες
- Διακρίνονται για **υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε τιμές πολύ πιο προσιτές** σε σχέση με τους ιδιωτικούς κερδοσκοπικούς παρόχους του τομέα

Εμβέλεια / δυναμικό (2013 πριν το νέο νόμο για την διεύρυνση της ΚΑΛΟ):

- ✓ Διαχειρίζονται το **90% των δομών για ΑμΕΑ** σε όλη τη χώρα
- ✓ Διαχειρίζονται το **45% των δομών για ηλικιωμένους** σε όλη τη χώρα
- ✓ Διαχειρίζονται το **60% των προγραμμάτων παροχής προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών** (βοήθεια στο σπίτι, φύλαξη παιδιών, ψυχοκοινωνική αρωγή, υποστήριξη εργασιακής ένταξης κλπ.)
- ✓ Απασχολούν **840.000 εργαζόμενους**

Η επίσημη κοινωνική επιχειρηματικότητα στην Γαλλία: Συνεταιριστική επιχείρηση συλλογικής ωφέλειας (SCIC)

«Υβρίδιο» μεταξύ συνεταιρισμού και κλασσικής εμπορικής επιχείρησης (Νόμος της 28.6.2001):

- **Νομική μορφή** – ΕΠΕ ή ΑΕ ειδικής μορφής
- **Εσωτερική οργάνωση** – με βάση την συνεταιριστική νομοθεσία (π.χ. ανεξαρτησία, δημοκρατική / συμμετοχική διοίκηση, διανομή κερδών στους εργαζομένους και επανεπένδυση στον κοινωνικό σκοπό κλπ.)
- **Εξωτερική λειτουργία** – με βάση την κλασσική εμπορική νομοθεσία (π.χ. εγγραφή στο Εμπορικό Μητρώο, αυξημένη φορολογία κλπ.)
- **Κοινωνικός σκοπός** – δεν περιορίζεται στις ανάγκες των μελών αλλά διευρύνεται στις ανάγκες της τοπικής κοινότητας

Φτωχά αποτελέσματα κατά την πρώτη 10ετία εφαρμογής του νόμου:
μόλις 190 SCIC σε όλη τη χώρα (μόλις το 5% στις ιατρο-κοινωνικές υπηρεσίες) – **η συγκεκριμένη νομική μορφή και το αυστηρό θεσμικό πλαίσιο που την συνόδευε αποδείχθηκε μη ελκυστική για τους κοινωνικούς επιχειρηματίες**

Η «σκιώδης» κοινωνική επιχειρηματικότητα στη Γαλλία: μέσα στο «παραδοσιακό» μοντέλο ΚΑΛΟ αλλά...αόρατη

Προφίλ φορέων («entreprises associatives»):

Εξειδικευμένοι φορείς της Κ.Α.Λ.Ο. (ιδίως με τη νομική μορφή σωματείου ή αστικής εταιρείας) που είναι **μη κερδοσκοπικοί** (δεν διανέμουν κέρδη) αλλά εφαρμόζουν **τεχνικές διαχείρισης που προσομοιάζουν περισσότερο στην επιχειρηματικότητα** δηλ. η βιωσιμότητά τους εξασφαλίζεται από την παροχή των υπηρεσιών τους έναντι ανταλλάγματος μέσω:

- καταβολής **εισφοράς** από τα μέλη – χρήστες των υπηρεσιών
- καταβολής **τιμήματος αγοράς** των υπηρεσιών από φορείς που είναι αρμόδιοι για την κάλυψη των δικαιούχων (δήμοι, κοινωνικοασφαλιστικά ταμεία, προνοιακοί φορείς, εργοδότες).

Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- **Association Bas-Rhinoise d' Aide aux Personnes Agees** (2.800 οικιακοί βοηθοί μόνιμο προσωπικό)
- **Union National de l' Aide (UNA)** (100.000 άτομο μόνιμο προσωπικό)
- **Aide a Domicile en Milieu Rural (ADMR)** (60.000 άτομο μόνιμο προσωπικό)
- **Νεότερα καινοτομικά εγχειρήματα (GROUP SOS, ADIE, SIEUL BLEU)**

2014: Το «άνοιγμα» της Γαλλικής ΚΑΛΟ στην σύγχρονη κοινωνική επιχειρηματικότητα και καινοτομία

2010: Έκθεση Vercamer που αποκάλυψε τις δυσκαμψίες του παραδοσιακού μοντέλου και την διάθεση του τομέα της ΚΑΛΟ και των social start ups για μεταρρύθμιση βάσει των κατευθύνσεων της Ε.Ε.

2012: Έναρξη διαβούλευσης βάσει νομοθετικών προτάσεων εκσυγχρονισμού από τον Υφυπουργό Hamon προς το Ανώτατο Συμβούλιο για την Κοινωνική Οικονομία

2014: Νόμος 856/2014 για την Κοινωνική & Αλληλέγγυα Οικονομία

□ Για πρώτη φορά γίνεται **αναφορά σε νόμο στον «συγκεκριμένο τρόπο προσέγγισης του επιχειρείν»** (και όχι σε νομικές μορφές) ως βάση για την απόδοση της ιδιότητας «φορέα ΚΑΛΟ» Φορείς ΚΑΛΟ δεν θεωρούνται πλέον μόνο οι παραδοσιακές νομικές μορφές της κοινωνικής οικονομίας (συνεταιρισμοί, ιδρύματα, ενώσεις, αλληλασφαλιστικά ταμεία) αλλά ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ που υιοθετούν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (υπηρετούν κοινωνικό σκοπό ή διαθέτουν τα κέρδη τους σε κοινωνικό σκοπό)

□ Διευκόλυνση της χρηματοδότησης και της πρόσβασης στην αγορά δημοσίων συμβάσεων για τους φορείς ΚΑΛΟ

□ Θέσπιση **νέων τεχνικών συνεργασίας τοπικών παραγόντων** (τοπική αυτοδιοίκηση, φορείς ΚΑΛΟ, συμβατικές επιχειρήσεις, πανεπιστήμια κλπ.) για την υλοποίηση οικονομικών – παραγωγικών σχεδίων (**Poles Territoriaux de Cooperation Economique - PTCE**)

Υποστήριξη κοινωνικών επιχειρήσεων και συστημική αξιοποίηση της ΚΑΛΟ στην κοινωνική φροντίδα

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ - AVISE (www.avise.org)

Μη κερδοσκοπικός φορέας που ιδρύθηκε το 2002 από το Γαλλικό Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Caisse des Depots) και φορείς της ΚΑΛΟ με σκοπό να παρέχει τεχνική υποστήριξη σε κοινωνικές επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

- **Χρηματοοικονομικοί οργανισμοί της Κ.Α.Λ.Ο.** (π.χ. συνεταιριστικές τράπεζες, αλληλασφαλιστικά ταμεία, ενώσεις μικροπιστώσης κλπ.)
- Λίγες **επενδυτικές εταιρείες** που επενδύουν αποκλειστικά σε κοινωνική καινοτομία (βλ. SOLID, CDI Investment κλπ.)
- **Επενδυτικά αποθεματικά επιχειρήσεων με συμμετοχή εργαζομένων (Plan d' Epargne d' Entreprise - PEE)** που επενδύουν υποχρεωτικά 5-10% σε «αλληλεγγυα» επενδυτικά προϊόντα (FINANSOL)

Νόμος 841/2005: Ενίσχυση και διευκόλυνση της δράσης των ιδιωτικών παρόχων προσωπικών υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των φορέων της ΚΑΛΟ)

- Ίδρυση της **Εθνικής Υπηρεσίας Προσωπικών Υπηρεσιών (ANSP)**: εθνικός σχεδιασμός, διασφάλιση εθνικού πλαισίου ποιότητας, στατιστική παρακολούθηση, ανάπτυξη κατάρτισης και συλλογικής διαπραγμάτευσης του τομέα, συντονισμός συστήματος «CESU»
- Καθιέρωση συστήματος «**Ενιαίας Επιταγής Απασχόλησης - Υπηρεσίας**» (**CESU**): μέσω αυτού ο εξυπηρετούμενος δικαιούται να αγοράζει τις υπηρεσίες από πιστοποιημένους παρόχους απαλλασσόμενος ολικά ή μερικά από το κόστος
- Ειδικά **κίνητρα** για νέους επαγγελματίες αλλά και φορείς της Κ.Ο. / ενισχύσεις για τους παρόχους που προσλαμβάνουν ανέργους με σκοπό την απόκτηση προσόντων / εμπειρίας στον συγκεκριμένο τομέα

Αποτελέσματα του συστήματος CESU κατά την πρώτη 5ετία εφαρμογής

Βασικά μεγέθη του συστήματος CESU (2010)

- **644 εκ. Ευρώ** διέθεσαν οι αρμόδιες υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης σε **αγοραστική δύναμη υπηρεσιών** υπό τη μορφή CESU
- **12.500 εργοδότες** (του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα) συγχρηματοδότησαν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας για τους εργαζομένους τους μέσω CESU
- **864.000 δικαιούχοι** κοινωνικών παροχών σε είδος αγόρασαν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας από πιστοποιημένους φορείς πληρώνοντας μέσω CESU (με χρηματοδότηση των παροχών από Ο.Τ.Α. και κοινωνικοασφαλιστικούς φορείς)
- **508.000 επαγγελματίες** και **20.500 φορείς** αμείβονται από Ο.Τ.Α. και κοινωνικοασφαλιστικούς φορείς μέσω CESU για την παροχή υπηρεσιών στους δικαιούχους παροχών σε είδος.
- **1.400.000 άτομα** προσέλαβαν **733.300 επαγγελματίες** για την παροχή προσωπικών υπηρεσιών, αμείβοντάς τους μέσω CESU.